

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/255/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515208401
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3515208401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu L. banka U., a.s., so sídlom Z., V. XX, N.: XX XXX XXX, proti žalovanému Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., o zaplatenie 63,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12. apríla 2018, č.k. 9C/130/2015- 55, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej výrokovej časti II. a III. p
o t v r d z u j e.

Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 63,75 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd žalovaného zaviazal k zaplateniu sumy 63,75 eur titulom nezaplatenej istiny, úroku vo výške 28% ročne z nezaplatennej istiny od 23.08.2012 a k zaplateniu trov konania. Z vykonaného dokazovania sú prvej inštancie zistil, že žalovaný uzatvoril so žalobcom dňa 07.06.2011 Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej mu zriadil a viedol účet. Žalovaný sa dostal do nepovoleného prečerpania na svojom účte v sume 63,75 eur, ktorú bol povinný žalobcovi bez zbytočného odkladu vrátiť. Z výpisu z účtu je zrejmé, že žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 23.08.2012 internú účtovnú transakciu v sume 63,75 eur. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka; § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka; § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.11.2011. Uviedol, že z dokladov predložených žalobcom bolo preukázané (žalovaný nič nenamietal), že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená Zmluva, na základe ktorej žalobca zriadil a viedol účet žalovanému tak, ako preukazujú priložené výpisy z účtov. Žalovaný sa dostal do nedovoleného prečerpania na svojom účte v sume 63,75 eur, ktorú bol povinný žalobcovi bez zbytočného odkladu vrátiť. Keďže sa tak nestalo, žalobca bol nútený domáhať sa žalovanej sumy súdnou cestou. Preto súd žalobe v časti zaplatenia istiny 63,75 eur vyhovel. Pokiaľ ide o úrok vo výške 28% ročne, ktorý si uplatnil žalobca z nezaplatennej istiny od 23.08.2012 do zaplatenia, súd v tejto časti žalobu zamietol. Žalobca si svoj nárok na úrok z nepovoleného prečerpania na účte vo výške 28% zo sumy 63,75 eur odvodzuje podľa žaloby zo Všeobecných obchodných podmienok L. banky, a. s., platných od 01.03.2015 (zrejme bod 3.12), kde je upravené nepovolené prečerpanie. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj súdov Slovenskej republiky, je v zásade prípustné

uplatňovanie takých obchodných podmienok, v ktorých si zmluvné strany môžu dohodnúť obsah práv a povinností, ktorými sa vzájomne budú riadiť, pričom tieto práva a povinnosti sú obvykle obsiahnuté priamo v zmluve, pričom nie je vylúčená ani aplikácia všeobecných, či iných obchodných podmienok, na ktoré zmluva môže odkazovať. Uvedené uplatnenie obchodných podmienok však nie je neobmedzené, ale naopak, právna úprava stanovuje zákonné limity. Pre spotrebiteľské zmluvy platí, že nemôžu obsahovať dojednania, ktoré sú v rozpore s požiadavkami konania v dobrej viere, alebo znamenajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán; ďalej také, s ktorými sa spotrebiteľ nemá možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy a pod. Ak majú byť takéto všeobecné obchodné podmienky súčasťou zmluvy, ktorá na ne odkazuje, tak na to, aby boli záväzné, je potrebné aby strany s nimi vyjadrili súhlas, teda strana musí byť oboznámená s ich obsahom. Nepostačuje len konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol s podmienkami oboznámený. V danom prípade zmluva uzatvorená stranami v čl. VII., bod 3. uvádza, že práva a povinnosti, ktoré nie sú upravené v zmluve, sa riadia obchodnými podmienkami pre príslušný produkt a službu v platnom znení. V príslušných obchodných podmienkach (Všeobecné obchodné podmienky L. banka U., a.s.- účinné od 01.03.2015 sa o nepovolenom prečerpaní hovorí v článku 3.12.: „Pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií, prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom, ako aj v iných prípadoch, môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby- Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu. Ustanovenia ods. 8.8. sa použijú primerane. Výšku sadzby - Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu- môže banka znížiť alebo zvýšiť. S nepovoleným prečerpaním, upomienkou a výzvou na jeho vyrovnanie je spojená povinnosť zaplatiť poplatok.“ Vychádzajúc z uvedeného konštatoval, že v predmetnej zmluve medzi stranami sporu nebol individuálne dohodnutý úrok pre prípad nepovoleného prečerpania a rovnako zo strany žalobcu nebolo preukázané, že by žalovaného oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami, resp. k nim pristúpil. Keďže povolené prečerpanie na osobnom účte neobsahovalo údaj o úrokoch a poplatkoch, ktorý by bol individuálne dojednaný, resp. by žalobca preukázal, že žalovaný sa s ním mal možnosť oboznámiť, nemožno ho preto ani požadovať. Súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu nebola platne dohodnutá výška úroku v prípade nepovoleného prečerpania, keďže táto bola uvedená iba v obchodných podmienkach v bode 3.12, aj to nedostatočným spôsobom (zase odkazom na ďalšie dokumenty). Keďže žalobca nepreukázal, že so žalovaným ako spotrebiteľom platne dohodol úrok vo výške 28% z nepovoleného prečerpania, či už priamo v spotrebiteľskej zmluve alebo nepochybným spôsobom, prípadne, že k ďalším dojednaniam aj v samostatných obchodných podmienkach žalovaný ako spotrebiteľ pristúpil, bolo potrebné dospieť k záveru, že so žalovaným neboli platne dojednané úroky v prípade nepovoleného prečerpania účtu a preto bola žaloba v tejto časti zamietnutá. Žalobca mal vo veci úspech v prevažnej časti - v časti istiny, došlo iba k zamietnutiu úroku vo výške 28% ročne z nezaplatennej istiny, preto súd žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku, a to v zamietajúcej výrokovej časti II., podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za nesprávny a odôvodňuje odvolanie tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že žalobca si daný úrok uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z. z. Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., naopak, podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke, a to nielen aktuálne vývesky, ale i historické. Žalobca má za to, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách je splnená podmienka podľa § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o úvere, a preto má za to, že zamietnutie nároku na úrok je nedôvodné. Ohľadne nároku na úrok 28 % ročne žalobca odkazuje na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43 Co/4/2018-54 zo dňa 27.03.2018, podľa ktorého práva nároku na úrok pri nepovolanej debete vo VOP nie je žiadnou špecifickou zmluvnou podmienkou zavedenou výlučne žalobcom, ale vyplýva z ustanovení Obchodného zákonníka, ako aj zo Zákona o spotrebiteľských úveroch. Podstatné je, že debetný zostatok je úročený dohodnutou úrokovou sadzbou a nárok naň je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov, ktoré tvoria prekročenie s poukazom na § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom jeho výška nemôže byť

obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň mu priznal aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietajúcej výrokovej časti II. a III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, ktorý odvolaním žalobca nenapadol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť.

6. Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti týkajúcej sa úroku vo výške 28 % ročne, ktorý si uplatnil žalobca z nezaplatenej istiny od 23.08.2012 do zaplatenia, treba súhlasiť z názorom súdu prvej inštancie, že v súdu predloženej Zmluve o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 07.06.2011 (ďalej len „predmetná zmluva“), ktorou bol žalovanému okrem iného zriadený bežný účet, nie sú uvedené žiadne dojednania ohľadom poplatkov a úrokov povoleného prečerpania, (a ani individuálne dojednania o povolení prečerpania), a že žalobca v konaní nepreukázal, že by žalovaného v čase zriadenia bežného účtu, či poskytnutia prečerpania písomne vopred informoval o akýchkoľvek konkrétnych podmienkach, za ktorých mu bolo poskytnuté prečerpanie na účte (o výške úroku a poplatkoch). V prípade spotrebiteľskej zmluvy, a v tomto prípade predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, žalobca si môže účtovať len úroky, ktoré boli zmluvnými stranami v spotrebiteľskej zmluve individuálne dojednané, čo v danom prípade nemožno mať za splnené, ak uvedený nárok žalobca odvodzoval od Všeobecných obchodných podmienok.

7. Predmetná zmluva bola podpísaná dňa 07.06.2011, pričom žalobca k žalobe pripojil Všeobecné obchodné podmienky účinné od 01.03.2015. Hoci predmetná zmluva odkazovala v článku VII. bod 2, že majiteľ účtu obdržal obchodné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy, ktoré je podľa tohto ustanovenia oprávnená banka meniť, je zrejmé, že v čase podpisu predmetnej zmluvy nemohlo ísť o priložené VOP k žalobe, keďže tieto sú účinné až od 01.03.2015, a preto bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že s priloženými VOP, a teda ja s úpravou povoleného prečerpania uvedenou v bode 3.12 bol žalovaný oboznámený. Rovnako tak priložený dokument „úrokové sadzby produktov“ nadobudol účinnosť až od 01.03.2015. Ak sa teda žalobca na tieto dokumenty odvoláva (VOP, úrokové sadzby produktov) a z nich uplatňuje žalovaný návrh (pokiaľ ide o úrok vo výške 28%) bol povinný v konaní preukázať, že tieto dokumenty, resp. ich obsah bol žalovanému známy, keďže nepochybne k samotnej zmluve pripojené byť nemohli. Žalobca však v tomto smere neunesol dôkazné bremeno.

8. Aj ustanovenie § 18 zákona č. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-129/2010-ucinnost-od-01.01.2020>> zakony.judikaty.info
129/2010 - Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-129/2010>>
prejsť na § 18 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-129/2010>>

(1) Ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

(2) Ak ide o prekročenie, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, veriteľ bezodkladne informuje spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o

- a) prekročení,
- b) výške prekročenej čiastky,
- c) úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru,
- d) akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania,
- e) iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov.

(3) Na prekročenie sa vzťahujú ustanovenia o najvyššej prípustnej výške odplaty podľa Občianskeho zákonníka.

129/2010 Z. z. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-129/2010-ucinnost-od-01.01.2020>>
zakony.judikaty.info

129/2010 - Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-129/2010>>

, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní, pre poskytnutie povoleného prečerpania vyžaduje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa pravidelne v listinnej forme alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru. Žalobca však v konaní pred súdom prvej inštancie neunesol dôkazné bremeno o tom, že spotrebiteľ bol o úrokovej sadzbe informovaný. Strana v konaní má z vlastnej iniciatívy nielen povinnosť tvrdenia, ale musí iniciatívne postupovať aj pri predkladaní dôkazov (dôkazná povinnosť). Pokiaľ strana v konaní niečo tvrdí má povinnosť to aj preukázať. V opačnom prípade sa vystavuje nebezpečenstvu neúspechu v konaní pre neunesenie dôkazného bremena. Za danej procesnej situácie odvolacie námietky žalobcu boli nedôvodné.

9. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Úspešnému žalovanému odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázateľne nevznikli.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).